

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytűsdőkből.

Iskolai zászlóaljok.

II.

Mivel tudják bizonyítani a mozgalom szükségét?

Ki tudja tömörebben, a példák és igazságok meggyőző erejével jobban bizonyítani, hogy a céllövészet tanítása evidens nemzeti kötelessége a magyarnak, ki tudja jobban Szemere Miklósnál? Országgyűlési beszédeiből idézek egy-két részletet.

A nemzeteket nagy rázkódások vagy szerencsétlenségek szokták észretériteni. Mikor a török megverte Görögországot, a görögök akkor látták, hogy seregük löni semmit se tud. Azonnal behozták az ifjusági céllövészetet.

A búr háború drága és súlyos tanulság volt az angolnak. Mert sehol a tűzfegyelem oly rendkívüli nem volt, mint a búroknál és ez természetesen is, mert a mely katoná jól ismeri fegyverét és jól tud löni, az bizik is fegyverében s csak akkor lő, ha hiszi, hogy találhat is. Nem puffogatja el töltényeit, mint a gyakorlatban levő, ki ezzel mintegy eleget vél tenni hadi kötelességének s ha töltése elfogyott, jó alkalmat is talál a rögtöni bölcs visszavonulásra. Jó tűzfegyelem csak jó lövőknl van. Nem a levegőbe bután lövődő seregeké a diadal, hanem a biztos jó lövők kiszámított lövései győznek. A nemzet önvédelmi eszköze pedig ma már nem a kard, hanem a löfegyver. A mai végtelen praecis és nagyon messze hordó fegyverekkel az győz, aki talál. Honvédelmi szempontból pedig nem meghalni

kell a hazáért, hanem élni s az ellenséget eltalálni. És többet ér hadi szempontból egy törpe pupos, aki lő és talál, mint egy Herkules, egy atléta, a ki a fegyverrel bánni nem tud és folyton hibáz. Mikor már az ellenséggel áll a sereg szemben, akkor nincs többé sárga zsinor, vörös zsinor és portepée kérdése: akkot löni kell tudni, mert a ki nem talál, legyen bár 77 őse, legyen bár tudós — csak rossz katoná.

Semmi nem emeli ma jobban a hadi önzetet egy seregben, mint a fegyver kezelésének, a céllövés tudásának büszke érzete. Nálunk Magyarországon a népiskolákban tanítanak tigrisekről, krokodilusokról, jegesmedvékről s több más hasonlóról, a mikkel a legszorgalmasabb tanuló is alig jön össze életében, legfőjebb az állatkertben; de arra nem oktatja a magyar gyermeket senki, hogy mint védje meg egykor a hazáját. Pedig ki van hivatva erre legelső sorban, ha nem maga a felsőes nép? De 20 éves koráig erről nem is hall, még be nem sorozzák katonának. No hát ezen változtatni kell! Fegyverrel szerezték őseink e hont: mi és utódaink pennával nem fogjuk megvédeni, megtartani.

Minden népiskolába (különösen a falvakban) be kell hozni a nevelésbe a 10 éven felüli fiugyermekeknél a fegyverkezelést és a céllövést! A magyar ember, különösen a sik Alföldön, ugy hallom, és ugy is tudom, meglehetősen közönyös a céllövés iránt. Nyilvánul ez később az ezredeknél is.

Nem ugy, mint pl. a tiroliak. Ausztriában több is a jó lövő, mint nálunk. A legelső és legtápatatosabb actiot tehát a magy Alföldön kell a céllövés népszerűsítésére megindítani a társadalomnak.

A mi egészséges, gyors felfogású és jó idegü népünk, ha a pontos lövésre is ráadta magát, ha a céllövésben gyermekkorá óta oktatva s gyakorolva lesz, mint a búroknál és svajciaknál: akkor olyan ujonc-anyaaga lesz országunknak, ami a világon párját riiktja!

Ime, vállalkozók-e valaki, hogy Szemere minden mondatában rejló igazságokat cáfolni próbálja? Vajjon minden szava nem a hazafias és okos előrelátás intő szözata?

Mig keserves tapasztalatok nem jönnek ez életigazságokra oktatni bennünket, addig hallgassunk rá s tegyünk meg mindent.

Köröskörül mindenütt azt látjuk, hogy az előrelátó, nemzeti önállóságukat féltő s megőrzeni akaró nemzetek, nagy áldozatok árán képezik ifjuságukat a céllövésben. Mit tesz a kis Svájc köztársaság, hol ez az intézmény már évtizedek óta fennál s hol az ifjakat már 10 éves koruktól kezdve rendszeresen tanítják a céllövészetre? Hanem az igaz is, hogy a fiak bámulatos bátorsággal kezelik a fegyvert s hogy honatok függetlenségét, szabadságát ennek köszönik.

Svájc példáját követte Olaszország, hol hatalmas állami segéllyel már 820 lövőház állítatott föl s mintegy 200 ezer ember (ifjuság és polgárság) gyakorolja benne a céllövést. A munkásnép fő

Utások.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Giza sápadtan jött vissza a pénztártól:

— Látod Mici, ugy-e, hogy megmondtam?

— Mi, nem volt elég a pénz a jegyre?

— Persze, hogy nem. De hiszen én emlékeztem is rá egészen jól. Jövet nyolc forint 15 krt fizettünk a két másod osztályu jegyért s te még is beugrottál, hogy a drágábbik bolondságot vegyük meg Hercmantól. — Itt van, most már nem futja ki a pénzünk. Borzasztó...

Giza szeretett volna sirni mérgében s a hugát korbolta:

— Mindennek te vagy az oka...

Mici nevetett. Az volt a szokása, hogy mentül nagyobb bajba kerültek: annál jobban kacagott.

— Igy nem váltottál jegyet, persze?

... Az órára nézett. Pedig mindjárt indul a vonat. Add ide csak azt a tárcát!

Öt forint 45 krajcár volt benne, miután az indulást megelőző pénzzárolásnál két huszfillérest elnéztek egy-egy koronának.

Mici nem sokáig gondolkozott. Oda ugrott a pénztárhoz könnyed, csengő hangon szólott be:

— Két harmad osztályu jegyet!...

A pénztárnoknl csodálkozva nézett rá, hanem azért csak felhuzta a kis ablakot s kiadta a két dohánybarna bilétát.

— Női szakaszt kérünk s meglehetősen tisztességesen utazhatunk, vigasztalta a nénjét Mici.

— Hordár! — szólott oda Giza: az ott a mi csomagunk, legyen gondja rá s figyelmeztessen a Szeged felől jövő vonatra.

— Parancsára nagyságos kisasszony.

Prütszkölve, apró tűz szikrákat hányva rohogott be a vonat. Erősen esteledett s a lámpák már fel voltak gyújtva a kocsiában.

A hordár összeszedte a csomagokat és futott előre. Giza kissé zavartan tergelgette:

— Női szakasz, har... harmadosztály!...

— En harmadosztályosokkal nem érek rá vesződni, — mondta gorombán az imént még illedelmes és kézséges hordár s ezzel letette a csomagot a Perronon.

Giza elpirult. A fátyola alatt is majd kicsattant a szégyentől az arca.

Micit azonban nem hagyta el a lélekjelénte.

— Gyer utánam Gizuskám, szólott a nénjének s utat tört a toladó csöcselék közt.

— Kalauz! női szakaszt! kiáltotta:

A kalauz persze ez ismert mondással felelt:

— Nincs.

A népség tolongott, kiabált, lökdösődött s a két leánykát felasztították maguk előtt. Végig vergődtek azok valamennyi szakaszon, de egyik jobban tömve volt, mint a másik. A kocsiak tele voltak pipa füsttel. Egyikből valami vad nőta hangzott fel, — mig a többi zsufolásig megélt vásáros és munkáról hazatérő néppel és azok holmijaikkal.

Gizella lecaukott egy ablakot és oda intette Micit szigoruan:

— Se jobbra, se balra ne nézz, itt áll mellettem...

Kidugták az égő arcukat; a szívük sebesen vert a félelem és nélkülözéstől. Remegve keresték egymás tekintetét s Mici, a könnyül vérül Mici elszomorodva simogatta a nénje kezét.

Istenem, ha bennünket most a mama látna, vagy ő...

— Kisasszonyaim, ne hajoljanak ki, Jekem, oktatta őket egy természetes kofa asszonyság: tiltja a gőzös régulája, még osztán kár is volna

Sövegjártó János

vászon kereskedése

menyasszonyi kelengyék

olcsó, szabott árak mellett.

Székesfehérvár, Barátok épülete.

Mai lapunk 4 oldal.

00000273

kép vasár- és ünnepnapokon végzi lövőgyakorlatát. Az eredmény meg is látszik: be van bizonyítva, hogy amióta az olasz ifjuság a céllovészetre adta magát, azóta ott a katonaság több mint 50 %-al jobban lő.

Németország is ugyancsak hozzájárult a céllovészeti nemzeti szervezéséhez.

Hát Anglia! A búr háború óta az angol arisztokrácia semmi áldozatot sem kímélve, lázas sietséggel emeli a lövőházakat.

Ennyi példát látva: csak mi várunk be fatális közmondásunk szerint, hogy „saját kárán tanul a magyar”?

Lám a japánok nem várták be, hogy életerejük elvezetéséből merítsenek nemzeti tanulságokat, hanem alig egypár évtized alatt korszerűséget öntöttek seregükbe s a modern fegyverekhez nagyszerűen értenek s a mi fő: előre tanulták, nem a nagy nemzeti csapás után okulva.

Nekünk évezredek történelmi tanulságaink igazolják, hogy a magyarnak nincs segítő rokona a népfajok közt, magára hagyatva áll a világon és csak saját karjában, szemében, fegyverében bízhatik.

Avagy bizzunk talán az örökbékében? Napjainkban viselte világgrázó háborúját óriási veszteségekkel az orosz cár, a ki a világbéke apostola volt. Ime! a sors keserű gúnyja; ime! így bízhatunk a világbékekben!

No, de minek ez a sok példa és bizonyítás? Hisz tud a magyar lőni, csak puska kell a kezébe!

Ilyen oklatan elbizakodottságra csak óriási katasztrófa szokott a műtő felelet lenni. A mohácsi vész előtt az volt a magyar véres elbizakodásának jelszava: A pecsétyomó gyűrűnkkel is agyonverjük az egész török tábornok! Isten övön még egy másik olyan jöröggyászos tanulságtól, aminő ezt az elbizakodást követte! Mert jól jó! bízni kell a magunk vitézségében, de ennek az önbizalomnak helyesnek, okosnak és jogosnak kell lenni. Ennek pedig a mai korban egyedül helyes és jogos alapja csak a jó lövészet lehet.

Ott lehet a vitézsége, disze, virága vitéz huzárja, bakája a mi nemzetünknek, ha a jó

lövő ellenség már 2 km. távrolól leszedi lováról, lábáról — s porba hull.

Érdekes Kivimura japán vezérkari alezredes véleménye az orosz katonákról. Azt mondja, hogy az orosz vakmerően s vitézül rohan a tűzbe, de nem tudja jól használni a hadi technika újabb vívmányait: Ő úgy látja, hogy az orosz seregek még mindig sok az olyan tisztje, ki a fegyvert csak olyan eszköznek tekinti, melyre a szuronyt fel lehet tűzni.

Bátorság, biztos céllovés, honszerelemből folyó lelkesedés: ez a hármastulajdonosság a grániterős alapja a győzelemnek. De nem külön-külön, hanem mindig együtt. Mert hiába bátor a katona, ha ügyetlen a fegyverével, hiába ügyes, ha gyáva vagy nem jó hazafi.

E kettő: bátorság és hazaszeretet megvan a magyarban — de a harmadikban: a kitűnő lövőgyűgyességben el van maradva. El bizony. Szemere Miklós Budapest alatti szentlőrinci lövőházában bebizonyította. E lövőtéren már négy nemzetközi verseny folyt le s mindig a külföldiek vitték el az első díjat. De folyik erősen a magyar ifjak kiképzése is s már feltűnő szép haladást találunk. Ámde egy országnak kevés egy Szt. Lőrinc, meg kell ennek indulni országsszerte!

Négyülés városunkban.

Szombaton este a függetlenségi kör választmány gyűlést tartott, a melyben egy nagy, szép gyűlés tartását határozta el. A legújabb politikai mozgalmak indokoltá tették, hogy azok, a kik a függetlenségi eszmék szolgálatában állanak, Magyarország szabadságát és Ausztriától való függetlenségét programjuknak vallják, különösen a jelen zavart viszonyok közt tájékozottasság magukat.

Magyarországnak feltétlenül szüksége van a gazdasági önállóságra. Ha ez nincs meg, Ausztria folyton zsebeknek tekint bennünket, a melytől jogtalan önérdelkeinek kielégítését várja. Izgatás folyik ellenünk alulról épen úgy mint felülről s ez a mostoha, „testvéri” összetétel a mi teljes

elerőtlenedésünkkel fog előbb-utóbb végződni. Ha a magyar önmagán nem segít, más ugyan nem nyújtja ki a kezét érte. Minden magyar embernek ideálja az Ausztriától való függetlenség, az a fő programja a függetlenségi pártnak. Ehhez tartozik az önálló vámterület követelése is, a melyre különben a törvény ereje ad szabadságot.

Épen ezért kíváncsisággal várja az egész közvélemény a vasárnap délelőtti gyűlést, a melyre a függetlenségi párt több oszlopos tagját is várják Budapestről.

A gyűlésre való felhívás a következő:

Székesfehérvár Polgáraihoz!

Királyi esküvel szentesített törvényeink alapján törekszünk gazdasági önállóságra, függetlenségünkre.

A nemzet nagy többsége, — pártkülönbség nélkül, — alkotmányos uton kifejezte akaratát, hogy tovább nem akarunk Ausztria által kizsákmányolható gyarmat lenni.

Az osztrák kapzsiság azonban örvényes törekvésünknek útjába áll, nem akar eltérni attól, hogy gazdasági erőnket tovább is el ne nyomja. — Élősködni akar a magyar nemzet gazdasági erőin, hogy az terebélyes fáva ne fejlődhesen, hanem örökké beteg, csenevész maradjon.

Székesfehérvár Polgárai!

Gazdasági erőnk kifejlesztésével önálló, független gazdasági életünk megteremtésével nemcsak anyagi jólétet szerzünk, nemcsak a nemzeti és magán vagyonosodás útjára lépünk, de egyúttal megszerezük azt az erőt is, a mellyel a mostani csonka nemzeti állami létünket teljessé kiépíthetjük.

Mind ezekre pártkülönbség nélkül törekedni, minden magyarnak hazafias kötelessége.

Ezen törekvéseinknek akarunk kifejezést adni a f. hó 23-án vasárnap délelőtti 10 órakor a Városházterén tartandó nép-

a helyes kis orcájukért. — Isten ments, hogy összetörje valami telegráf karó, mint már annyiszor olvastuk az írásban...

A két leány önkénytelen visszahúzódott.

— Ugy, ugy aranyosak, de hogy is kerültek mi közbéni szép uri lelkeim?

— Hé bácsi, ugy ne vigye odébb a piszkos szűrét, hogy menten bekiáltom a kondoktort! — Te meg, malé kölyök, állhatsz is, nem török belé a bokád!

A két leány hátalatt pillantást vetett az erőlyes asszonyságra.

— No, most már parancsoljanak helyet foglalni, szólott a lányokhoz szeliden, kötényével gondosan törölgetve az úresen hagyott helyet.

— Bizony, bizony, — megtegetődzött, — máskor korántsincs itt annyi népség, de hát piac az Orsházán. Oda megy ez a tenger hagymás, paprika áruló nép! Még csak az a szerencse, hogy az eső, nem esik, ugy is elég volt az idén belőle. Jaj mekkora vizek vannak arra, mifelénk: a buza csupa rozsdá. Nagy, nagy istenverés...

Folyt az asszonyból a szóáradat, Mici még egyre fészkelődött a helyén.

— Rosszul vagyok! sugta oda Gizának s csakugyan halott halvány volt az arca.

— Giza megjött!

— Uristen, csak a kalauz itt volna valahol...

— Kisasszony, fordult hozzájuk egy szolid, intelligens kinézésű fiatal ember, ki eddig háttal volt feléjük, ha nem veszik szerénytelenségnek, én ajánlanék valamit: méltóztassanak kihuzódni a folyosóra, majd megmutatom...

— Udvariasan felnyitotta az ajtó:

— Parancsoljanak: talán itt...

— Hisz ez nem folyosó, mondta Giza.

— Kérem a harmadosztályon...

Két lépés volt a hosszában, szélességében talán egy fél. Jobbról, balról nyitott az ajtó a felszállásra.

— Sokáig nem érünk állomást, itt addig pihenhet a kisasszony...

— A jó Isten velünk, — sugta oda Mici bágyadtan Gizának. — Hisz ez uri ember, tán ugy járt mint mi...

Oda támasztotta fejét az ablakhoz s a tiszta levegő menten visszadta kedélyének ruganyosságát.

A fiatal ember is kint maradt a fülkében. A tulsó ablakhoz húzódt, de most arcával fordult a lányok felé s azok a félhomályban mintha érezték volna a tekintetét. A kezét összekulcsolta mellén s ugy nézett rájuk, még lélekzetét is visszafojtva.

— Messziről jön? kérdezte Mici, hogy a csöndet eltűsse valamivel.

A nénye egy pillantással leintette, mi nyilván figyelmeztetés volt a diskurzus féiben hagyására, Mici bosszankodott: „Te olyan hálátlan is tudsz lenni...” mert a szegény fiu már a kisebb csomagjukat is kicipelte, melyen felváltva hol az egyik, hol a másik leány ült.

— Szabadkáról jövek mondta az s még a hangja is egyre rokonszenvebb lett. Vasutépítésnél voltam kint, s most megyek fel megint Pestre.

— Szeret Pesten lakni? — toldta a beszélgetést Mici.

— Óh, nem sokat élvezem én a főváros örömet, — enyém a munka, a tanulás...

— Én is most jövök a vizsgáról s ez már az utolsó vizsgám, — csicsérgett a leány.

— Nekem még sok van hátra...

A vonat sebesen robogott, az apró őrházak, telegráf oszlopok, a hely-helyt sötétlő, lombos erdőcskék kísértetiesen futottak el mellette. Az égbolt keleti felén egy csonó sötét, rongyos szélű felhő mögött vörös tányérral buktot fel a teli hold világa s aztán lassan-lassan valami ezüst ködöt szórt szerteszét az éjszakába. Mentől feljebb jött, annál fehérebb lett a sudara s hogy beömlött a kocsi fülké ablakán, valami csodaszép reflexet vetett a leányokra. A férfi babonás csodálattal nézte a két karcsu alakot, a kik önkénytelen édes pózzal karollák át egymást.

— Ugy-e bár a technikán? kérdezte kis szünet után a nagyobbik. Ismerősöm van ott...

— Én csak a technológián vagyok, mondta a fiu szerényen. Igen, mi csak este tanulhatunk, mert egész nap dolgozni van a gyárban. Hat óra munkaidő, de ez semmi, mert az ember napról-napra hasonlóbb lesz a vashoz, a mellyen dolgozik. Oh én imádom a gépem! Istenség rejlik abban! Istenség...

A két leány gyönyörködött a lelkesedésben, a széles vállu, karcsu fiatal ember csakugyan ugy festett a misztikus világításnál, mint valami Zeusz korabeli pogányisten, a ki villámot szokott kovácsolni, hogy ellopjon az égietől minden hatalmat.

Mici fülebe sugta a nényének;

gyűlésen, a melyekre mindazokat pártkülönbösg nélkül meghívjuk, a kik szeretett hazánk vagyoni jólétét, önállóságát és függetlenségét kívánják.

Mindnyájan legyünk jelen, hallgassuk meg a köztünk megjelenő országos vezérfiúknak a mostani politikai helyzetről adott nyilatkozatait.

Sz.-fehérvár, 1909 május hó 18-án.

Hazaíás üdvözléttel

A Sz.-fehérvári Függetlenségi Kör.

A helybeli függetlenségi kör egyuttal a következő szövegű fohívást küldötte az Országos Függetlenségi párt elnökségének.

Az Országos Függetlenségi Párt mélyen tisztelt Elnökségének:

Budapestben.

A székesfehérvári Függetlenségi Kör válaszmánya f. hó 15-ik napján tartott ülésében elhatározta, hogy megnyilatkozásra szólítja föl városunk polgárait és e célból f. hó 23-án délelőtt 10 órakor népgyűlést tart, melynek tárgya a jelen politikai válság megbeszélése és állásfoglalás az önálló magyar nemzeti bank föllátása mellett.

Ugyanezen gyűlésben a Kör válaszmánya teljes, minden föntartástól ment, tökéletes bizalmának adott egyhangú kifejezést úgy az Országos Függetlenségi párt, mint annak vezérei iránt. Ezen bizalom bátorít minket arra, hogy az Elnökség útján arra kérjük az Országos Függetlenségi pártot, tisztelje meg tartandó népgyűléstünkkel azzal, hogy azon minél számosabb tagjával képviseltesse magát.

Jöjjenek el önök minél többen és erősítsenek meg benünket bizalmunkban, lelkesítsenek minket, tegyék tökéletesen azon hitünket, hogy most midőn módjában van a pártunk egyik sarkalatos elvét a magyar önálló nemzeti bank föllátását kivívni, nem fog visszariadni az útjába gördített akadályoktól, hanem teljes osztáttal egyetértéssel megteszi az első lépést a hosszú uton, mely hazánk függetlensége, az önálló Magyarország felé vezet.

— Te, milyen kedves ez, — milyen szép... Éjfél tájt más vonatra kellett szállaniok s a fiu hűségen cipelte utána a csomagokat.

A lányok könnyű jártassággal nyitottak be az I. osztályu váróterembe. A fiu félszegen huzódott meg s tudja lsten, mintha a nagy világgosságon vesztett volna a nimbuszából. A két leány egyformán konstátálta rajta, hogy a kabátja szabása, a kalapja, cipője is olyan furcsa, mint otthon a valóságos mesterlegényeké. Szinte restelték volna, ha az állomáson valami ismerőssel találkoznak, mert a szegény fiu egyre ott silbakolt a csomagjuk mellett s nézett, nézett rájuk, mint valami hűséges kutya.

— Ni ott vannak Várkonyiék, sugta Gizi a hugának ljedten.

Azok nagy örövendve már jöttek a lányok elé. — Milyen jó, hogy együtt utazhatunk! — tapsol a kis Várkonyi Ella.

Gizi a pénztárnál érvényesítette a jegyet, persze ráfizetéssel a II. osztályra.

Elegánsan szállottak fel az uri ismerőseikkel s a hordár hajlongott előttük. A „nagy” fiu a korlátra támaszkodva csak bámult, bámult maga elé s mikor a két leány még egyszer kinézett az ablakon, — úgy tetszett neki, mintha egy futó bucsu pillantás érte volna. Szinte fátyolos lett tőle a szemé.

Azok bent egymásra néztek s s kisebbik szinte szomorúan mondta:

— Istenem, milyen furcsán is bántunk el szegénnyel aztán...

Mányiné Prigl Olga.

Jöjjenek el önök minél többen s győződjek meg róla, hogy városunk polgárai szilárdul állanak önök mellett. Jöjjenek el önök mindnyájan s a mi lelkesedésünk erősítse meg önöket azon elhatározásukban, hogy most midőn az első alkalom elérkezett, biztos kézzel tesszi le az országos függetlenségi párt azon épület alapkövét, melynek homlokzatán ezen felirat fog ragyogni:

„Szabag Független, Önálló Magyarország.

Székesfehérvár, 1909. május hó 15-én.

A Sz.-fehérvári Függetlenségi Kör.

ÜJDON SÁGOK.

— **Személyi hír.** Vajda Ódön, zirci apát, a helybeli főgimnázium kegyura a helybeli cisztercita rendház látogatására városunkba érkezett és péntekig marad városunkban.

— **A hadsereg köréből.** Lendvay Oszkár és Takáts Géza hadnagyokat, az előbbi a pozsonyi m. kir. 13-ik, az utóbbit a soproini m. kir. 18-ik honvédegyalokezredhez, dr. Falvy Jenő tartalékos segédorvosot a pécsi m. kir. 8-ik honvédehuzsárezred tartalékából a székesfehérvári m. kir. 17-ik honvédegyalogezred tartalékába helyezte át a honvédelmi miniszter. — Watz Károly cs. és kir. 69-ik gyalogezredbeli őrnagyot városunka, Delong Károly cs. és kir. élelmezésügyi tisztet városunkból a karlsruhei élelmezési osztályhoz helyezték át.

— **Miniszteri biztos.** A helybeli felső kereskedelmi iskola által rendezett női kereskedelmi tanfolyam záróvizsgálatának elnöki minőségben való vezetésével Exner Kornél budapesti egyetemi tanárt bizta meg a kultuszminiszter.

— **A vármegyei régiságtár.** Hosszas gondos gyűjtésnek eredményeként nagyértékű régiségtárgyak gyűjteménye áll rendezés alatt a megyeházán. A megyeház nyugati oldala, a régi börtönök helyiségei teljesen átalakítottak s így négy terem áll most készen a régiségtárgyak befogadására. A rendezés gondos és szakszerű munkáját Hattuffy Dezső dr. árvaszéki elnök, a lelkes régiségkutató végzi nagy ügyszereettel. A munka már annyira előrehaladt, hogy a közel jövőben a régiságtár meg fog nyílni a nagy közönség számára.

— **A csendőrség köréből.** Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter teljes elismerését fejezte ki muzslai Vitnyédi József csendőr hadnagynak, aki a csendőr tanosztály vezetését kiváló szaktudással és odaadással látta el. Az idén 34 csendőrt képezett ki a kitüntetett csendőrhadnagy.

— **A Katolikus Sajtógyűlés** első rendes közgyűlést folyó május hó 18-ikán, kedden, d. 5 órakor tartja a Szent-István-Társulat dísztermében (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. sz.) Fömlött Herceg Esterházy Miklós dr. v. b. t. elnöklété alatt. A megnyitó beszédet Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök, társelnök mondja. A gyűlés tárgyai: évi beszámoló és jelentések, mérleg és költségvetés előterjesztése, fölmentvény megadása, a központi választmány újraválasztása stb.

— **Kinevezés.** Vachtler Károly belényesi kir. járásbírói jegyzőt az adonyi kir. járásbíró-sághoz albrívóá nevezte ki az igazságügyminiszter.

— **A rácalmási kath. kör.** A rácalmási kath. köre, a mely a hath. ügynek oly sok szolgálatokat tett a multban, időközben nagy változáson ment keresztül. Sokszor megbecsült hivatását oly mértékben tudta szolgálni, amennyire erre alkalmas helyisége és vezetősége volt. Kezdetben egy kis szobában vonta meg magát, később azonban egy nagylelkű urinó áldozatkészségből kényelmes, tágas saját helyiségbe jutott, a melyben helyet foglalhatott a kath. lakosok valamennyi társadalmi intézménye is. Utóbb ismét szűkebb bérelt helyiségbe huzódott a kör, a mely természetesen visszavonulást jelentett erejének, munkásságának kifejtésében is. Gönczöl Antal plebános, a kör agilis elnöke érdekes renoválási tervvel akarja ismét hasznos munkálkodás

terére állítani. Kicszközölte a megyéspüspöknél, hogy a hatalmas templomalapból bocsássa a szükséges összeget a kath. kör építendő helyiségének rendelkezésére. A kath. kör hevonul a hitelszövetkeze házába, a melyhez alkalmas nagy terület volna szükséges az új helyiség építése; A építkezések megkezdődtek és a közel jövőben szép ünnepség keretében fog megnyílni a katolikus kör.

— **Tanulmány.** A főreáliskola VIII. o. tanuló Marton Jakab és Székfi Ignác tanárai vezetésével ma déli 12 órakor megtekintették a vármegyei régiságtárat s az ott felhalmozott értékes tárgyak megszemléléséből hasznos történeti ismereteket szereztek. Az ifjaknak ez alkalomból Hattuffy Dezső, a régiságtár felügyelője adott szakértői magyarázatot.

— **A népszövetség naggyűlése.** A kath. népszövetség 1300 tagból álló városi szervezete a megyei szervezetekkel karöltve nagyarányu naggyűlést tart a jövő vasárnapon d. e. 11 órakor a belvárosi kath. kör kertjében. A naggyűlés előkészítésére értekezlet volt vasárnap d. u. 4 órakor a Népakadémia helyiségében, ahol a népszövetség tagok megválasztották a 40 tagból álló előkészítő bizottságot. Vass József dr. a népszövetség igazgatója ez alkalommal lelkes beszédet intézett az egybegyűltekhez, amelyben a zürzavaros politikai helyzetet vázolólv, ismertette az önálló bankra irányuló törekvéseket.

— **Érettségi vizsgálatok.** A mai nappal kezdődtek meg a főgimnáziumban és a főreáliskolában az írásbeli érettségi vizsgálatok. A szóbeli érettségi vizsgálatok későbbben, jun. hó végén tartatnak meg.

— **Céllövészet.** Tegnap a lövészkeretben tartott verseny eredménye: Pisztolý-kör: I. Kékessy László 10 — 38, II. dr. Krausz Zsigmond 9 — 41, III. Vida István 9 — 36.

Fegyvertör: I. Binder Béla 10 — 40, II. Szöke Gyula 9 — 44, Halm Ferenc 5 — 19.

Pisztolý-pont: I. Glauschnick Pál szeg, II. Rádai László szeg, III. Havranek József 4.

Fegyver pont. I. Binder Béla szeg, Fleischer Lajos 3, III. nem adott ki.

— **A csatornázás.** Szombaton d. u. értekezlet volt Saára Gyula elnöklété alatt a városháznál a szennyvíz csatornázás ügyében. Az értekezleten megállapított tervek szerint a szennyvíz nevezőit a méntelep mögött elterülő területen állítják fel, honnan az összegyűlt vizet gép segítségével a katonai gyakorlóterre vezetik. A megszárt szennyvizet trágyakészítésre fogják alkalmazni. A katonaság az elvett területét a várostól más területet kap kárpótlásul.

— **Zenevígáza.** A zsufolóság megtelt Szent István-teremben vasárnap tartotta Jámbor Zsigmond zenetanár zeneiskolájának szépsámmu növendékével vizsgálati hangversenyét. A műsor terjedelmes volta miatt helytűnl nem engedti, legkülön minden egyes számról és szereplőről le számolják. Epen ezért, — megadva általánosságban minden szereplőnek a kérdémet elismerést, — csak a feltűnőbb számokat tesszük külön is szóvá. Mindenekelőtt az összájátéknak precizitásáról s hibátlan egyöntetűségéről kell megemlékeznünk. A karmesteri szaktudásnak föltétlen biztos munkája látszik meg rajta. A hegedűsök csapatában, — nem számítva ide az utolsó két hegedűst, — Major István árult el meglepő ügyességet. Könnyed vonókezelés, a darab átértése s tiszta vonások jellemzik játékát. Ha szorgalma mindig egyenes arányban marad ügyességével: jó hegedűs lesz belőle! — A cimbalmosok és zongorázók: minden zenei követelménynek megfelelően előadott darabjaikkal kedvesen szórakoztató változatosságot adtak a műsornak, melynek nagy része mégis csak a hegedűsökből telt ki. A szakértelemmel és ügyesen összeválogatott darabokat azzal az igazi zeneértséssel adták elő a cimbalmosok, melyet Jámbor Zsigmondnál urhölgy tanítványaitól már megszoktunk. — Külön kell megemlékeznünk a kis Jámbor Mártárról, aki csöppesség létere olyan taktusérzékkel játszott a két kis darabját, ami ilyen korban figyelemreméltó. Első fellépte határozottan sok szépet ígér. A műsor clouja természetesen Németh Tivadar művész játéká volt. Már Sacher Jenő játéká is szakértői műfévezetre volt számvá, — s ennek dere-

kasan meg is felelt, de Németh-Tivadar koncert-játéka minden tekintetben elsőrangú volt. Nem írunk róla részletesen. Őt zeneileg tökéletesen méltányolni a közeli jövő van hivatva.

— **A színházi bizottság** f. hó 14-én d. u. 3 órakor ülést tartott dr. Sára Gyula polgármester elnökségével. Előterjesztették a színházi pénztár 1908 zárószámát, mely néhány száz korona többletet mutat. Ezután Winkler Vilmos főmérnök terjesztette elő a színháznál szükséges átalakítások tervzetét, melynek kivitele 1500 korona költséget igényel. A tervzet szerint a földszinti nézőtérhez ezetű külső főbejárat ajtaja befalaztatnák és ruhatárrá alakítottatnák át, viszont a már meglévő két bejárati ajtó jobbra-balra az Otthon-kör és a Kereskedelmi csarnok lépcsőházába két új bejáró készílné, a mi megszüntetné a főbejáratot át besüvítő léghuzamotot a ruhatári mizerián segítené. Ezenkívül a nézőtérrel a földszinti jobb és baloldali állóhelyek is kasszáttá válnának és ezeket 32 ülőhelyé alakítanák át; ami annyit jelent, hogy vége a földszinti állóhelyek eldorádójának, amennyiben megszűnik a rakoncátlan elemek féktelen lábdobogása és illetlen magaviselete, mely a színelőadások alkalmával annyi jogos panasza adott okot.

— **A vakoknak.** Apponyi kultuszminiszter a dunántúli 14—24 éves vakok részére nevelő és foglalkoztató intézetet állított fel Szombathelyen, hogy az emberiség e legszerencsétlenebb-jait szakszerű tanítás által nevelni és iparossá képezni lehessen. A humánus cél anyagi érdekeinek kielégítése azonban a társadalom jó szívére vár, azért országos gyűlést rendelt el a kormány az intézet felszerelésének érdekében. Az alispán vármegyénk lakosságát is felhívja a humánus intézmény támogatására.

— **Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület** központi közgyűlését folyó évi május hó 23-án délelőtti 10 órakor a magyar Lolydi helyiségekben tartja meg Budapesten. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület székesfehérvári kerületének elnöksége ez uton hívja fel a tagokat, hogy ezen közgyűlésen, a melyen a kereskedő világ legfontosabb érdekei kerülnek megvitatás tárgyává és a hol fontos, hogy minél többen jelenjenek meg. Ez alkalomra a felutazni kívánó tagok részére kedvezményes vasúti igazolványok kaphatók, a miket a tagság igazolvánnyal együtt dr. Holló Jenő egyesületi titkár iródjában a szokásos iródi órák alatt a t. tagok átvethetnek. Wertheim Ármin kertületi elnök.

— **A szén beszerzése.** A ki a hitelszövetkezet utján olcsón és jól akarja beszerezni szén szükségletét, az jelentkezzen a legényegyesületben vagy pedig d. e. 10 órakor Lakatos Frigyes dr. igazgatónál a szeminariumban.

Légszékrenyek, gyermekágyak, kocsik és vasbutorok valamint **takaréktűzhelyek nagy választékban állandóan raktáron Márkus Simon Fia cégnél Jókai-utca 16.**

— **Vonatforgó.** Borzalmas szerencsétlenség történt folyó hó 14-én reggel Erden a M. A. V. érdi sínparán. A Budapestnek tartó vonat elgázolt egy munkás kinezést 20—22 évesnek látszó fiatalalombert. A szerencsétlen végű ember testét borzalmasan összeroncította a vonat. Ketté vágta derekát, elszakította nyakát és levágta karját. Az összeroncított tagok hatalmas vértócsában szanaszét hevertek a sínparók közt. A borzalmas esetnek szemtanuja nem volt, így még azt sem lehetett megállapítani, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség volt-e oka a szomorú eseménynek. Még kilitét sem sikerült megállapítania a nyomozó hatóságnak. Megvizsgálása után a falu temetőjében tették nyugalomra — az emberek részvét nélkül.

— **Öngyilkosság.** Czéh János 21 éves budapesti ipariskolai növendék szüleinek látogatására Pusztavámra jött a fővárosból. Látszólag jól érezte magát a szülői házban, ahol senki sem gondolt arra, hogy hányatott lelkében az öngyilkosság gondolatával foglalkozik. Este 9 órakor egy revolver dördült el s Czéh János fején halálosan találva öszerezett. Barátja számára levelet hagyott hátra, amelyben ideges szívbjávat okolja meg végzetes cselekedetét.

Varga Elemér okl. építész-mérnök műszaki iródját **Vörösmarty-tér 10. sz. 1. em. helyezte át.**

Esküdtszéki tárgyalások.

I. nap.

Szándékos emberölés.

Az esküdtszéki tárgyalások anyagát nálunk nagyrészt a gyilkosságok szolgáltatták, amelyek szomorú bizonyosságát adják egyrészt népünk műveletlenségének, másrészt erköcstelenségének.

Az alább tárgyalt gyilkossági eset Magyar-almás községben történt. Folyó év jan. 24-én a szőlőből jött hazafelé Német István 23 éves legény. Sietős dolga levén otthon előresietett az uton, amelyen két fiatal 19 éves legénykével Deres Istvánval és annak pajtásával találkozva. A legénykék pökhendien vetették oda az idősebb Németnek, hogy miért nem köszön nekik, mire Német sem válogatta meg a szót a hetyke legénykék megintésére. Deres István és Német István közt erre dulakodás fejlődött ki, amelynek hevében Deres bicskát vett elő s azt teljes erővel Német hasába vágta. Német István a szurás következtében elesett s csak az uton követő apjának és nagybátyjának karjai közt tudott haza vándorolni. Az orvos már nem segíthetett rajta. Néhány óra alatt kiszívódt.

Ennek a véres eseménynek tárgyalására ült ma össze a tavaszi esküdtszék. Az esküdtbírósg elnöke Tömöry József, szavazó bírai Bodányi László és Sohár Béla, jegyzője Geöcse Elemér dr. volt. Az ügyészi tisztelet Hajtsék Gyula dr. a védői tisztelet Pieger Adolt ügyvéd látta el.

Az esküdtszék a következőképen alakult: Horváth Pál, Berki Ferenc, Almássy Antal dr., Antal József, Borbély Sándor, Bai Kálmán, Sigray Sándor, Rujder István, Grünfeld Jakab, Paulini Béla, Kuntler József, pöttag Szöllőssy Géza.

A délelőtti a tanukihallgatásokkal telt el. A vádolt bevallotta bűnét, mentőköriülmény gyanánt csak azt említette, hogy a sértett szőért felhevült állapotban volt. Ezt vallotta.

A tárgyalás folyik.

Üzletáthelyezés és nagyobbitás!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy

kártyos és díszítő üzletemet

a megyeházba (Simor u. 20 volt közöskonyha helyiség) helyeztem át. — Minden e szakmába vágó munkát elvállalok és főfőtekrésem az leendő, hogy nagyrabecült megrendelőimet lelkiimeretesen, teljes tudással és igaz szakértelemmel szolgálja ki. Szavatolok róla, hogy munkáim úgy szépség, mint tartósság tekintetében a legmagasabb igényeknek megfelelnek és minden versenyen felül állanak. Az ágygy alakítható szabadalmazott és ezüst éremmel kitüntetett „Vida” karosszékeimből melyek az ilyenmü cikkek között az egész kontinensen a legtekéletesebbek, állandó raktárt tartok és már 70 koronától kezdve kaphatók; selyem, vagy szőnyegszövetből is csak 85—90 korona.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel.

Vida Elek.

Nagyméltósagu

Zichy János gróf

szőlészete elad

ugy nagyban, mint zárt palackokban saját főzésű valódi ó törkölypálinkát 2-10 K, új törkölypálinkát 1-90 K, cognacot 5 K árban literenként, palackkal együtt.

Csomagolás önköltségen számlittatik. — — — — Szállítás utánvétellel történik. Megrendelések

Uradalmi intézőség Tác

(Fejérm.) címre kéretnek.

Ujabb rendszerü kocsik!

HIRTLING PAL

KOCSIGYÁRTÓ

Üzlet:
Tolnai-utca 16.

Székesfehérvár

Raktár:
Simor-utca 35

Raktáron tartok minden fajtájú kész ruganyos kocsit, kész korbákat, kerekeket és a hozzá tartozó farészeket.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom kocsifényező és nyerges — — — — műhelyemet.

A kocsigyártáshoz tartozó összes javításokat jutányosan s gyorsan eszközölöm.

ZILZER MANÓ

férfi-, nő- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyeny-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle férfi-, nő- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)
börkabátok, utazó bundák,
raglán-felöltök, kabátok.